

1871 en 1893.

II.

Het oordeel van Antirevolutionaire zijde over de primaire beginselen van den Radicaal te vellen, kan geen oogenblik twijfelachtig zijn.

Hij veroordeelt die onvoorwaardelijkheid.

De Radicaal is, wat zijn metaphysische beginselen aangaat, geen haar beter dan de Liberaal. Hij, de Liberaal en Socialist zijn éénes geestes kinderen.

Aller belijdenis is toch, dat men in zijn politiek uitgangspunt op geenerlei wijze met den levenden God mag rekenen, en nog veel minder rekening mag houden met zijn Woord. Wel kunnen ze er niet van af, om in de praktische politiek rekening te houden met „de verschijnselen der religie in het volksleven”, en dus ook met „de kerk van Christus”. Maar dit doen ze evenzeer met de verschijnselen op het gebied van kunst, van visscherij, van scheepvaart, enz. zonder dat het daarom iemand in den zin zal komen, ooit te zeggen, dat kunst, visscherij of scheepvaart een politiek uitgangspunt zijn, of beginselen voor een politiek stelsel inhouden.

Alle deze groepen (en de Conservatieven moogt ge na het bekende veeldagsch debat er bij insluiten) bouwen den Staat uit den mensch op. De één meer uit den enkelen mensch en zijn pelagiaanschen wil, de ander meer uit de menscheit als één geheel genomen; terwijl een derde gewaagt van een onbewuste drijfkracht die in het menscheit samenleven uitkomt. Maar, hoe ook hun formuleringen verschillen, ze komen toch allen tot hun Staat uit den mensch, en niet uit God. God als uitgangspunt loochenen ze, en ze weigeren te rekenen met zijn ordinantiën en met zijn wil.

Voeg hier nu bij, dat ze den mensch nemen gelijk hij is, en alzoo in den zondaar den waren mensch zien, en ge beseft door wat diepe kloof het primaire Staatsbeginsel van alle deze partijen van het onze gescheiden ligt.

Over die kloof is eenvoudig geen brug over te slaan.

Hier is geen saamgroeien mogelijk.

Zoo scherp en zoo sterk zelfs is hier de tegenstelling, dat ge, ook bij het nauwste saamgaan, nooit één oogenblik gevaar loopt, dat kleur met kleur worde verward.

Slechts één ding moogt ge hierbij nooit vergeten: Het is met de groepen die uit dezen geest leven, dat ge saam in één land, onder ééne Overheid, onder ééne wet leeft en leven moet, en dat ge diensvolgens bij de stembus tot een gemeenschappelijke actie kunt geroepen worden.

Ook dit is Gods bestel.

Stond aan u de keuze, dan zoudt ge uiteraard de voorkeur geven aan een saamleven in uw vaderland met enkel geestverwanten; met mannen, die eenzelfde uitgangspunt met u gemeen hadden; het in de middeleeuwen mistukte en voorts nooit meer bereikbare ideaal.

Het geloof — reeds voor achttien eeuwen heeft de heilige apostel dit ons betuigd — is niet aller.

En tot den einde toe zal het blijven het kleine kuddeke, dus een kleine minderheid.

En nu rijst de vraag, de eenige vraag, die in het spel is, of deze kleine minderheid geroepen en verplicht is, om haar invloed ook bij de stembus effect te laten sorteren. Of wel, dat ze vrij uitgaat, indien ze zich bepaalt tot het afleggen van een getuigenis, en voorts land en volk aan deze andere geesten overlaat.

Ge kunt zoo doen; het is een stelsel.

Ook bij de stembus vereenigen dan de kinderen Gods hun stemmen op één hunner. Natuurlijk leidt dit zoo goed als nergens tot eenig effect. En dan hebben de andere geesten, gelijk het hier te lande van 1815 tot 1857 metterdaad het geval was, geheel het land in.

En wat zijn hiervan, blijkens de historie, de gevolgen?

In de eerste plaats dit, dat zij, die God vreezen, voor verreweg het meerder deel van de stembus thuis blijven. Raadpleeg slechts de cijfers, die zelfs nog in 1857 — '69 op onze kandidaten werden uitgebracht, om u te overtuigen, hoe bitter schraal toen de oogst was. Sommijes van 60, 70, 80 stemmen, waar we nu met 6, 7, 800 man aan de stembus staan. En dat niet, alsof

die honderden er vroeger niet waren; maar ze bleven eenvoudig thuis.

Ze hadden enkel te getuigen. Dus organiseerden ze zich niet. Dus werkten ze niet op anderen. Er ontbrak alle *animo*, alle *esprit de corps*.

En dit kon niet anders.

Geheel natuurlijk toch gaat men, eenmaal op die lijn, nog een schrede verder, en veroordeelt zeer consequent straks alle bemoeiing met de stembus als goddeloos, om zich, op Dooperschen trant, in politieophobie terug te trekken.

En in de tweede plaats is hiervan dan het natuurlijk, rechtstreekschen noodzakelijk gevolg, dat de andere groepen zich in niets aan u storen, niet met u rekenen, u tot een stille partij doemen, en „zonder ons over ons” de wet stellen, om onze Christelijke vrijheid in Staat, School en Kerk aan banden te leggen, en den voortgang van het Evangelie te verhinderen.

Een prijsgeven alzoo van land en volk aan het ongelooft.

Ter oorzake van deze twee, volkomen afdoende, redenen is dit stelsel dan ook door Groen van Prinsterer verworpen, en heeft de Antirevolutionaire partij, door zijn geest beziel, zich verklaard voor het tegenovergestelde systema, hierin bestaande, dat ge, ook als burger van uw vaderland, den invloed, waarover God de Heere u te beschikken geeft, moet laten gelden.

Deze zetregel nu eischte in de eerste plaats eigene, zelfstandige organisatie van wie nog aan God en zijn Woord, naar de historische traditie onzer vaders, vasthield. Organisatie alzoo ter bevestiging van ons isolement. Isolement, om tot werkelijke organisatie te kunnen geraken.

Van daar onse breuke met de conservatieve alliantie. Deze bedoelde fusie, en fusie sluit elk denkbeeld zoo van isolement als van eigen organisatie uit.

Gevolg hiervan was, dat men optrad met eigen candidaten, en bedacht was op het vormen van een eigen partij ook in de Staten-Generaal.

Edoch — en hier eerst begint de moeilijkheid — nu kan het op herstemming loopen, en juist bij die herstemming komt, als u eigen candidaat, gelijk onlangs te Leeuwarden uitviel, de vraag aan de orde, hoe ge alsdan uw invloed hebt aan te wenden en over de kracht van uw organisatie hebt te beschikken.

Komt nu eigen candidaat in herstemming, dan geen nood. Maar wel geraakt ge in moeilijkheden, als er herstemming komt tusschen twee candidaten, die eerst, als tegen uw beginsel gekant en gekeerd, door u werden bestreden.

Immers nu moogt ge niet thuis blijven, want thuis blijven is de invloed, waarover God u de beschikking geeft, niet aanwenden, maar ongebruikt laten.

Zeker is het in zulk een geval, dat het mandaat gehaald wordt door een tegenstander, d. i. door een man die u begint niet is toegedaan, maar ze bestrijdt; en de eenige vraag, die dus aan de orde komt, is deze: of er tusschen die twee nog verschil in graad of verschil in practijk is; of wel dat beide lood om oud ijzer zijn.

Is het volkomen lood om oud ijzer, dan onthoudt ge u, overmits ge dan geen invloed in politiek zin uitoefenen kunt.

Is er daarentegen, gelijk te Leeuwarden, een scherp gemarkeerd verschil, dan hebt ge u af te vragen, van wie der beide candidaten gij, voor hetgeen u eigen partij in het schild voert, den meesten steun of de minste tegenwerking hebt te duchten.

Nu stond het in Leeuwarden zóó, dat in drie gewichtige vraagstukken, die voor onze partij van overwegend belang zijn, de twee candidaten volstrekt geen eender geluid gaven.

In de electorale, in de onderwijs- en in de kerkelijke quaestie liepen beide candidaten zeer merkbaar uiteen.

De ééne candidaat was een conservatief-liberaal, voorstander van de handhaving van het status quo in onzen jammerlijken kerkelijken toestand, en tegenstander van de ontwikkeling van het vrije onderwijs.

De andere candidaat daarentegen was voor het sturen in democratische richting; sterk voor de oplossing der kerkelijke quaestie; en genegen om de vrijmaking ook van het middelbaar, gymasiaal en hooger onderwijs van zijn standpunt te bevorderen.

Er bestond alzoo bij den laatste zeer stellig politieke voorkeur.

En dit zoo zijnde, was de antirevolutionaire partij verplicht en gehouden, om haar invloed niet ongebruikt te laten, maar om dien in de schaal te werpen voor den candidaat, die voorkeur bood.

Waar dan in de tweede plaats nog bijkwam, dat elke partij in minderheid er altoos op bedacht moet wazen, om de overmacht van die partij, die het land in heeft, zoo mogelijk te breken.

Ook dit nu kwam hier in aanmerking.

De ééne candidaat behoorde tot de Coterie, die nog altoos geheel onzen nationalen toestand drukt; de andere behoorde tot een partij in minderheid, die met ons tegen deze Coterie strijdt.

Ook uit dat oogpunt bezien, mocht er dus geen aarzeling bestaan, en moest de candidaat der minderheid gesteund worden.

Zoo eischte het de gedragslijn, die we sinds 1874 afteekenden, en die steeds gevolgd is.

De eenige bedenking hiertegen nu was, dat de candidaat met voorkeur een radicaal en aanhanger van het nieuw-Malthusianisme was.

Tegen dit eerste bezwaar nu was reeds in 1874 geprotesteerd, toen met nadruk en gepatierde letters op den voorgrond werd gesteld, dat samenwerking van minderheden ook den radicaal insloot, overmits ze niet op overeenstemming van beginselen, maar op praktische berekening gegrond was.

En wat het nieuw-Malthusianisme betreft, dit is geen politieke maatregel, maar een maatschappelijk drijven, waartegen het onze plicht en roeping is, op maatschappelijk terrein ijverig protest in te dienen, maar dat bij de stembus geen beslissing voor of tegen kan geven.

Onder onze politieke mannen zijn er, die zich aan allerlei zonde overgeven, en allerlei onheilige leer drijven; maar bij de stembus kunt ge, waar het politieke tegenstanders betreft, hiaraan nooit een beslissing ontleenen.

Ge weet dat op allerlei gebied Conservatieven, Liberalen en Radicaal tegen de eere Gods strijden, en met zijn geboden niet rekenen.

Dit nu is ontzettend, maar God de Heere laat u met zulke burgers in één land saamwonen; en gelijk de apostel zegt, als ge deswege de gemeenschap met zulke burgers zoudt willen afsnijden, zoudt ge de wereld moeten uitgaan.

Zulk een maatstaf moet aangelegd in uw kerk, in uw school, in uw omgeving en vriendenkring; maar bij herstemming belist deze maatstaf niet.

* * * Beverwijk.

Uit Beverwijk verluiddt, dat men van Roomsche zijde de candidatuur voor de Tweede Kamer zou hebben aangeboden aan den oud-Minister Jonkheer Hartzen.

Mocht hierbij soms gespeculeerd zijn op een medegaan van de Antirevolutionairen met deze candidatuur, dan zal men van een kwade reis thuis komen.

Niet één enkel Antirevolutionair, die niet moedwillig zijn vaandel wegwerpt, kan thans zijn stem op Jhr. Hartzen uitbrengen.

Vroeger, toen de Schoolquaestie heelste, kon dit, althans bij herstemming wel, omdat Jhr. Hartzen op dit punt ons ter wille was.

Thans daarentegen, nu de Kieswet heel de positie beheerscht, kan dit niet, om de eenvoudige reden, dat Jhr. Hartzen in de electorale quaestie vierkant tegen ons overstaat.

Hiervan maken we hem geen verwijt.

Hij is van huis uit Conservatief, en mag er roem op dragen, dat hij aan het Conservatieve vaandel trouw bleef.

Zelfs is het vermoeden wel eens uitgesproken, of zijn aanwezigheid in het vorig Kabinet niet soms de gezonde ontwikkeling van actie gedrukt heeft.

Als op en top Conservatief heeft Jhr. Hartzen dan ook het adres tegen de Kieswet, dat van de Haagsche reactie uitging, getoekend.

Natuurlijk zijn recht, en op zijn standpunt consequent.

Maar hiermee is het dan ook uitgemaakt, dat we bij de herstemming, als het tusschen hem en den Liberaal stond, nog liever den liberalen tegen-candidaat, zoo deze vóór de finale kiesrechtuitbreiding is, zouden moeten bijvallen, dan ook maar één stem geven aan Jhr. Hartzen.

* * * Gouda.

In de Maasbode wordt ons aan het verstand gebracht, dat we op geen steun van Roomsche zijde hebben te rekenen, tenzij we een

candidaat stellen, die tegen „finale kiesrechtuitbreiding nu reeds” zich verzet.

Een inzender uit Gouda schrijft toch:

„Willen de anti-revolutionairen zich wederom van de onmisbare hulp der Katholiek verzeeken, welnu dan doen zij nu evenals in November 1891, en houden rekening met de eischen der Katholiek, welke voornamelijk zijn: „Geen persoonlijke dienstplicht; geen algemeen stemrecht.”

Wij weten wel, dat vooral in dezen tijd algemeen stemrecht een ideaal is voor de meeste anti-revolutionairen, en dientengevolge dezen in het district Gouda in verzoeking zullen komen om een volbloed algemeen-stemrecht candidaat te stellen, doch zij zijn er van verzekerd, dat, doen zij zulks, — wat er ook gebeurt, wat er ook plaats hebben moge, de steun der Katholiek dan verre van algemeen zal zijn. Er zullen wel eenige Katholiek gevonden worden, die zich hebben laten biolgeren door het geveugelde woord: „Ik vrees het algemeen stemrecht niet,” maar de meesten zullen toonen het algemeen stemrecht niet alleen te vreezen maar zelfs te haten.

Mischien hopen de anti-revolutionairen, dat ook de liberalen een kieswetman pur sang zullen candidieren, en zij door die omstandigheid den steun der Katholiek zullen verkrijgen, maar als zij dit doen, bevestigen zij zich op een dwaalspoor. De onderwinning is daar om te bewijzen, dat de Katholiek in het district Gouda met een gerust hart de vacante zetels in Tweede Kamer of Provinciale Staten door liberalen laten innemen, indien de anti-revolutionairen met de grieven en rechten der Katholiek geen rekening willen houden.

Vreemd zelfs zouden de anti-revolutionairen staan kijken, als het geval zich voorded, dat de liberale candidaat, met het oog op de aanhangige kieswet, beter waarborgen aanbod voor de Katholiek dan hun candidaat, want dan zouden vele Katholiek met de meeste gerustheid hunne stemmen op den liberalen candidaat uitbrengen. Daarom, anti-revolutionairen in het district Gouda, laat dit eenvoudig woord u ter waarschuwing zijn, en stelt geen voorstander van het algemeen of te uitgebreid stemrecht candidaat. Denkt ook niet, dat wij in deze zaak ons met een onbepaald antwoord zullen te vreden stellen, volstrekt niet. Zuiveren wij verlangen wij, geen vermeden goedje.

Geven de anti-rev. aan deze waarschuwing gehoor, toonen zij zoodoende een open oog en luisterend oor te hebben voor de billijke en rechtmatige eischen der Katholiek, dan is ongetwijfeld hun candidaat de overwinning weggelegd, want dan zullen de Katholiek kiezers, vergevend en vergetend het onrecht, dat hun is aangedaan in 1892, bij deze verkiezing in vast aaneengesloten geleiden ter stembus gaan, om een algemeen protest uit te brengen tegen de invoering van het algemeen stemrecht, gedachtig aan het woord van den onsterfelijken Pius IX: „het algemeen stemrecht is in een gekkenhuis uitgevonden.”

In het geval, dat noch de liberale, noch de anti-rev. candidaat voor de Katholiek aannemelijk is, blijft den laatste niet anders over, dan door het stellen van een eigen candidaat, of wel door een algemeen onthouden, te protesteerden tegen de rampzalige kieswet van minister Tak.”

De heer A. v. O. die dit stuk ondertekende, oordeelt van zijn standpunt volkomen juist, ook al schat hij het getal Roomschen, dat met ons voor finale kiesrechtuitbreiding is, stellig beneden de werkelijkheid.

Slechts één

volksleven, in de wetgeving en in de handhaving der wetten, is zoo het aan 't slot, de vaste grond in het wisselen der tijden, en de levenskracht voor alle autoriteiten. De Duitse conservatieve partij is besloten, om waar ze opkomt voor deze stellingen en overtuigingen, met volle zelfstandigheid haar diensten aan het vaderland en de monarchie te wijden. De voorzitter van het kiescomité der Duitse conservatieven: Von Mantuffel-Grosen.

Zoo men niet, krijgt de regering van de conservatieven schier volledigen steun. Toch is er nog verschil tusschen haar beleid en de in het manifest uitgesproken wenschen. Von Caprivi b.v. is voorstander van een vrijzinnige handelsstaat, zoo goed als een echt liberaal ten aanzien, terwijl de conservatieven sterke protectionistische neigingen hebben en o. a. ontlating van den landbouwstand verlangen. Maar hun steun inzake de legerwet is voor de regering voorhandig genoeg.

Het ijerigste wenschen zich voor de verkiezingen duwer de socialist en de anti-semiten: de laatste hebben nu reeds in een 40tal districten kandidaten gesteld. De nationaal-liberalen zijn nog lang zoo ver niet; en de conservatieven zien er naar uit, of ze ook op den steun der agrariërs kunnen rekenen. In het Centrum is men beducht, dat door de aristocratische en de democratische elementen verschillende kandidaten gesteld zullen worden. Intusschen, als ter weerlegging der bewering, dat tusschen de aristocraten en democraten in de partij een wijde kloof is ontstaan, noemt de Germania met name 18 graven en baronnen, meest uit westelijk en zuidelijk Duitschland, die tegen het voorstel-Huebs stemden, terwijl slechts 9 adelijken, bijna uitsluitend uit Silezië, daarvoor stemden. Voorts heet het, dat er geen sprake zal wezen van de uitbanning der voortnemers.

Om de eenheid in schijn te bewaren, is dit zeer begrijpelijk; maar het feit teekent toch, dat graaf Ballestrem, Dr. Porsch en de heer Von Huebs besloten hebben, om geen mandaat voor den Rijksdag aan te nemen. Zij zijn er zeker niet gerust op, dat ze herkozen zullen worden, en vrijwaren zich aldus voor een mogelijk echee.

Allerlei.

Het uitvoerend comité van den Engelschen reedersbond hield gister in Londen een vergadering, waarin het plan voor een vergelijk werd aangenomen, zooals dat ontworpen was door de vertegenwoordigers van reeders en werktakken te Hull. De hoofdzak daarvan is, dat de patroons geen voorkeuren zullen bevoelen voor de „unionisten" en vrije werklieden, en dat de werklieden zich niet zullen verzetten tegen het in dienst nemen van arbeiders, die geen lid zijn van de dokwerkersvereniging.

Door het tot stand komen van dit vergelijk beschouwt men de werktakking als geëindigd. We zullen hier nog even aanstippen waar ze haar ontstaan aan verschuldigd was: Ze begon omdat een reedersfirma weigerde aan een eisch van het bestuur der werklieden-vereening te voldoen, nl. om de achterstallige contributie van sommige werklieden van hun loon af te houden en die aan dat bestuur ter hand te stellen. Daarop volgde een tweede eisch, dat slechts leden der vereniging werk zouden mogen verrichten; welke eisch in 't geheel niet werd ingewilligd. De houding, door de leiders der werktakking thans aangenomen, bewijst, dat zij geen kans zagen den strijd nog geruimen tijd vol te houden en naar een uitvlucht zochten, om met goed fatsoen aan de strikte een eind te maken. Er waren de laatste dagen in Hull omstreeks 4000 „vrije arbeiders" — meer dan genoeg om den handelsfirma's ten dienste te staan.

Zekere Le Roy, letterzetter, schrijver en verkooper van socialistische pamfletten met titels als: „Tweemaal met den kogel gestraft." Het lied der proletariërs, „De vrijheid der liefde," „De commune der toekomst," „Pas op de bom!" enz., heeft zich kandidaat gesteld voor de Fransche academie. Zijn schrijven aan den heer Doucet luidt aldus: „Aan den burger, vasten secretaris der Fransche Academie."

Burger!

Ik heb de eer u kennis te geven van mijn voornemen, om mij kandidaat te stellen voor de drie openstaande plaatsen in de Academie. — Totnogtoe is het proletariaat uitgesloten van de geleerde vergadering, waartoe hij behoort. Het ware billijk, dat na de geestelijkheid, den adel en de gezeten burgerij, de vierde stand er op zijn beurt vertegenwoordigd werd. — Ik verwacht het niet, met het oog op uw reactionaire geest, want gij weet, dat, zoo ik verkozen werd, ik de korrel dynamiet zoude zijn, welke deze wormetige instelling zoude doen springen. Weinig op de hoogte van de wereldsche en academische gebruiken, zou ik u zeer dankbaar zijn indien gij mij wildet ontvaangen, opdat ik bij u inlichtingen konde inwinnen over de stappen die ik in dezen te doen heb."

Te Civita Vecchia —, in tegenwoordigheid van de ministers van oorlog en van marine en tal van autoriteiten, een uiterst gelukkig geslaagde proef genomen met een uitvinding van signor Balamello: de Balla Nautica, een verbetering van 't onderzeesche schip van Jules Verne. Het is een bolvormig gevent, dat inwendig een machinekamer heeft en van daar uit kan worden gestuurd; het kan diep sinken en boven de oppervlakte van 't water rijzen, terwijl degenen die zich er in bevinden, alles, zoowel onder als boven water, kunnen zien en door toestellen in de machinekamer in staat zijn, allerlei voorwerpen, met haken en andere werktuigen, buiten 't schip te verplaatsen en te verwijderen. Blijkt dat scheepje op den duur doelmatig te zijn, dan is 't met de heerschappij van de torpedo's gedaan.

Binnenland.

AMSTERDAM, 13 Mei.
Gouda.

In de gisteravond te Gouda gehouden vergadering van de kiesvereniging Burgerplicht is tot voorloopig kandidaat gesteld de heer Th. G. C. Valette, leeraar aan het gymnasium en de rijks hogere burgerschool aldaar, met 52 stemmen. De heer J. N. Bastert verkreeg 27 stemmen.

Beverwijk.

Op het bericht, omtrent Jhr. Harten's candidatuur voor Beverwijk teekent het Centrum aan

„Oordeelend naar de herkomst dezer berichten, zou men kunnen meenen, dat de Katholieke zijde," waar men de neiging voor deze candidatuur aantreft, dezelfde is, die reeds bij de jongste algemeene verkiezing plan had het Katholieke district een niet-Katholiek, den gematigd-liberalen burgemeester van Zandvoort, te doen afvaardigen. Uit stellige gegevens weten wij echter, dat dit niet het geval is."

De afdeling „Bloemendaal" van de centrale liberale kiesvereniging heeft tot kandidaten voorgedragen de heeren: J. H. Krelage te Haarlem, K. Crn. de Boer te Assendelft, en J. van Loenen Martinet te Sandpoort.

Patrimonium.

Donderdag jl. werd te Alkmaar de 2de Alg. Verg. gehouden van den Prov. Bond v. N. Holland van Patrimonium, waarop bijna alle afd. vertegenwoordigd waren.

Na opening met Psalmgezang en gebed sprak de 2de Voorz. de heer H. Brinkman (wien wegens het vertrek van den Voorz. den heer D. Sizoo, naar Amerika, de leiding was opgedragen) een kort woord ter inleiding.

Allereerst werd aan de orde gesteld de behandeling van een voorstel van het Bestuur dat niet op de agenda voorkwam, om van elk lid der afd. per jaar 5 ct. contributie te heffen, ter bestrijding van de kosten van den Bond. Na zeer breedvoerige discussie werd dit voorstel ingetrokken, nadat door de verschillende afd. aan het Bestuur de toezegging was gedaan van een niet onbeduidend bedrag aan vrijwillige geldelijke bijdragen.

Naar aanleiding van een vraag der afd. Alkmaar, of het niet wenschelijk zou zijn, „dat er, met het oog op de te verwachten kiesrechtuitbreiding, van den Prov. Bond actie uitging tot oprichting van anti-revolutionaire kiesverenigingen?" werd de volgende motie, door den heer W. C. Beersmans van Haarlem voorgesteld, aangenomen:

„De vergadering, gehoord de discussie over het voorstel-Alkmaar, spreekt de wenschelijkheid uit, dat het Bestuur van den Prov. Bond in overleg met het Centraal-Comité van anti-revolutionaire kiesverenigingen; pogingen aanwende tot oprichting van anti-revolutionaire kiesverenigingen op plaatsen waar die nog niet bestaan."

Eveneens werd aangenomen een voorstel van de afd. Zaandam, aldus luidende:

„De Prov. Bond spreke de wenschelijkheid uit, dat de Jaarvergadering besluite, om in overleg met het Centraal-Comité van anti-revolutionaire kiesvereniging zoo spoedig mogelijk een Sociaal Program te ontwerpen, welke definitieve vaststelling uiterlijk op de volgende Jaarvergadering (in 1894) plaats hebbe."

Nadat nog kortelijk (om des tijds wil) over pensionering van werklieden was gesproken, werd de afd. Alkmaar aangewezen, om een bestuurslid uit haar midden te kiezen.

Tot voorzitter werd benoemd de heer W. Valkenburg van Nieuw-Vennip, die zich de keuze liet welgevallen. Besloten werd eindelijk, de volgende vergadering te Haarlem te houden, waarna de heer Kastein van Wormermeer de samenkomst met dankzegging sloot.

Een vraag aan Gelderland's Gedeputeerden.

Onder dit opschrift schrijft de Graafschapper: „Met 1 Mei is de vermogensbelasting ingevoerd."

Dientengevolge moeten door de Ged. Staten, ook van de provincie Gelderland, leden van den Raad van beroep worden benoemd.

Benoemd zijn: voor Arnhem de heer Van Essen (lib.), plaatsvervanger de heer Jhr. Brantsen (lib.);

voor Zutphen de heer Baron v. d. Feltz (lib.), plaatsvervanger de heer Mollers (lib.); voor Nijmegen de heer Van Nispen (R. Kath.), plaatsvervanger de heer Hiebendaal (R. Kath.).

Opmerkelijk, geen enkel anti-revolutionair is voor het lidmaatschap van den Raad van beroep in aanmerking gekomen. Is dit niet echt „liberaal" van de „anti-liberale Ged. Staten van Gelderland?"

Alleen schijnt men het noodig geoordeeld te hebben, om met de gevoeligheden onzer Roomsche medeburgers in Nijmegen en omstreken rekening te houden.

Natuurlijk hebben wij daar niets op tegen, maar wij nemen toch beleedigd de vrijheid te vragen: was er nu geen enkel anti-revolutionair te vinden, die voor zulk een benoeming in aanmerking kon komen?

Wij voor ons gelooven van wel.

Of meende men soms het minder goede voorbeeld van den Minister van Financiën te moeten volgen, bij wien evenmin een anti-revolutionair in aanmerking kon komen?

Wij vragen slechts."

De heer Liefstuck is gisteravond te Zwolle opgetreden met een politieke rede. Aan het debat namen alleen twee socialist en de tegen de liberale partij van leer trokken.

Het Nederlandsch Jongelingsverbond.

Op 11 Mei jl. (Hemelvaartsdag) vergaderde in Musis Sacrum te Dordrecht, het Nederl. Jongel.-Verbond. De goedgevulde, sierlijk gedecoreerde zaal bevatte ongeveer 700 leden.

Bij het begin, nadat eene Zangvereeniging „Een Welkomsgroet" had gezongen en de Regeling-commissie de leiding der Vergadering overdroeg aan het Hoofdbestuur, werd door den heer Gerritsen, waarna Voorzitter, een welkom toegeroepen, ook aan de HH. W. van Oosterwijk Bruyn, na langdurige ernstige krankheid hersteld en Helbing, agent van den West-Duitschen bond.

Na een inleidingswoord van den heer Zegers van Heemstede en gebed, werd het Verbondelied gezongen, begeleid even als het verder gezang gedurende de vergadering, door het Fanfarecorps der Rotterdamse afdeling „Obadja".

De namen der stemgerechtigden en hunne 78 afdelingen werden gelezen. De notulen van de vorige vergadering, eveneens van deze, goedgekeurd; het verslag van den Secretaris, opgenomen in de laatste Jongelingsbode in orde rekening en verantwoording gedaan, en vervolgens werden nog eenige mededeelingen gedaan van huishoudelijke aard.

Bij overgrote meerderheid der uitgebrachte stemmen werden de afstredende 4 bestuursleden herkozen.

Zwolle werd gekozen als plaats der samenkomst voor het volgend jaar.

In de Pauze gaf het fanfare-corps, dat flink en goed geoeffend is, in den tuin eenige nummers ten beste.

De Vergadering heropend zijnde, werden een paar vragen van de Agenda afgehandeld. Hoewel niet de geheele Agenda was afgegaan, werd te 3.30 geëindigd om te 5 uur aan den gemeenschappelijke maaltijd te kunnen aanzitten. In dien tusschentijd werd een ruim gebruik gemaakt van de gelegen-

heid tot het bezien der Grooten Kerk en het gouden Avontmaal- en Doopstet, de schilderingen op het Raadhuis en het Museum.

Des avonds werd een Openbare samenkomst gehouden in de Grooten Kerk, waar Ds. Laan van Rotterdam sprak naar aanleiding van Matth. 5 : 13 en de heer Van Oosterwijk Bruyn de geschiedenis mededeelde der 40 jaren van het Nederl. Jongl.-Verbond, waarvan hij mede-oprichter is.

Na dankgebed van Ds. Moeten van Haarlem werd deze 40ste Algemeene Vergadering van het Ned. Jongel.-Verbond gesloten.

Nederlandsch Landbouw-Comité.

Ten vervoore of het reeds gisteren medegedeelde zij nog geneld, dat het Nederlandsch Landbouw-Comité n. zijn eerste vergadering Mr. A. J. F. van Heerenveen tot secretaris heeft benoemd en een voorloopig tractement van f 2200. Het secretariaat is niet vereenigbaar met het lidmaatschap van het Comité. De heer F. erf werd gekozen met 19 stemmen tegen 18 stemmen op den heer P. J. A. de Bruine.

In de gisteravond voortgezette vergadering is van gedachten gewisseld over de domeinverpachtingen in het rentambt Zwaluwe."

In zake de oprichting van een bacteriologisch station tot het onderzoeken van vezelziekten zal het dagelijkse bestuur van het Comité met de Regering in overleg treden.

Verder werd in landen gesteld van het dagel. bestuur een voorstel van den heer Waller, tot het nemen van maatregelen om de afschaffing der nuttie-rechten aan landbouwers en niet aan notariësen ten goede te doen komen.

Wegens het aangroei van de benden fleschentrekkers, is door de Vereniging van Handel en Nijverheid te 's-Grave aan den Minister van Justitie een adres gericht, waarin den Minister verzocht wordt, ook met voldoende aan den vensch, van verschillende zijden in de Tweede Kamer geopperd, de mazen der Strafwet nauwer toe te halen voor de talrijke categorieën van bedrivers, oplichters en zwendelaars, die thans straffeloos hun slagen slaan.

Door de Vereeniging voor den Koffiehandel te Amsterdam en voor den Goederhandel te Rotterdam is een adres gezonden aan de Tweede Kamer, waarin wordt verzocht geen verandering te brengen in de verhouding van den Staat tot de Nederl. Handel-Maatschappij.

Naar men verneemt, is reeds eenigen tijd een commissie bezig met te onderzoeken, of de stelling-Amsterdam naar het plan van den heer Ben Beer Postgael uitgebreid en ingericht moet worden.

Leden van de commissie zijn luit. gen. Alewijn, voorzitter; luit. gen. Kromhout; gen. maj. v. Marle; gen. maj. Bergmans; Schout bij Nacht Kruijs; jhr. mr. Rutgers v. Rosenburg, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; gen. maj. Kool, secretaris; en kapt. adj. Fabius, adjunct secretaris.

Naar het Haarl. Dagbl. verneemt, zijn de plannen van den ingenieur T. Sanders voor een locaalspoor tusschen den Haarlemmerhoofd en Amsterdam opnieuw ter tafel gebracht; klaarblijkelijk als gevolg van het spoorwagplan: Haarlem—Nieuwersluis.

Het comité van de „Oproeping" inzake de Friesche vonnissen gaat alinken. Nu weer schrijft Prof. Pekelhaar van Delft aan het Sociaal Weekblad:

Ik heb de eer u kennis te geven van eene mededeeling, door mij aan het vieraal medelieden van het comité inzake „de Oproeping" gericht. Zij luidt aldus:

„Ofschoon de opvatting, welke mij tot mede-onderteekening der Oproeping heeft geleid, niet is veranderd, heb ik, wegens voor mij overwegende redenen van persoonlijke aard, als zodanig voor openbare behandeling niet geschikt, het besluit genomen als lid van het comité af te treden."

Rijksmiddelen.

Overzicht van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de maand April 1893, in vergelijking met de opbrengst over het zelfde tijdvak van 1892.

	1893.	1892.
Dir. belastingen f 2,839,601.77	f 3,083,662.87	
Rechten op de invoer.....	457,738.61	465,158.68
Accijnzen.....	4,866,002.48	3,081,322.66
Waarb. en belastingen der goud. en zilver werken.....	19,677.45	21,084.74
Indir. belasting.....	1,301,596.08	2,329,129.26
Domeinen.....	208,853.76	145,989.36
Posterijen.....	551,440.7	

De penningmeester, de heer W. Hovy, deelde mede, dat de Vereeniging 5 scholen heeft, met even zoveel hoofdonderwijzers, en 38 onderwijzers en onderwijzeressen, benevens 11 onderwijzeressen in de vrouwelijke handwerken; terwijl 2170 kinderen van het onderwijs gebruik maken en nog 150 op plaatsing wachten.

De uitgaven bedroegen f 43,443.91, terwijl de ontvangsten beliepen f 42,893.38, zoodat er over 1892 een tekort is van f 550.52.

Het totaal tekort is thans ruim f 10,000. Als een verblijdend verschijnsel noemde de heer Hovy het feit, dat door de ouders meer dan f 10,000 aan schoolgelden werd betaald. Minder bemoedigend was het echter, dat de maandelijksche collecten achteruitgingen.

Ten slotte sprak Prof. Geesink een opwekkend woord in het belang van het Gereformeerd lager onderwijs.

Gelijk in den Catechismus gevraagd wordt: Wat nut u de Opstanding en de Hemelvaart van Christus, en wat baat het u, dat gij dit alles geloofd? — alsoo stelde Dr. Geesink deze vragen ook ten opzichte van het Christelijk onderwijs, en wees achtereenopvolgens op het nut en de noodzakelijkheid van dat onderwijs voor de ouders, de maatschappij en de kerk.

Na psalmgezang sloot Dr. Geesink de vergadering met dankzegging.

Familie-berichten.

GETROUWD: 9 Mei: J. Vos en W. C. E. T. J. Bijleveld, Den Haag. — J. J. O. Bicker en W. M. De Raadt, Den Haag. — P. van Sambeek en J. M. van Best, Soestdijk. — 10 Mei: W. G. van Rijn en A. J. Herberth, Wageningen. — J. Hellingman en P. G. Booth, Amsterdam-Den Haag. — H. Witsenburg en F. M. Daarnhouwer, Helder.

BEVALLEN: 9 Mei: H. A. A. Fromberg-Jurman Cramer, 2 Z., Apeldoorn. — H. M. Diepering-v. Leusen, 2 Z., Kampen. — M. Timmerman-v. Pellico, 2 Z., Den Haag. — C. M. G. Posthumus Meyjes-Meyjes, 2 Z., Amsterdam. — K. Verburg-Witlam, D., Enschede. — E. Giesberts Meyers, D., Helder. — A. G. C. Meulman-Schindler, D., Baarn. — W. J. Wetsels-Broes v. Dort, D., Slidrecht. — 10 Mei: F. M. J. A. Hays-Kuypers, D., Baarn.

OVERLEDEN: 7 Mei: G. J. Hasselo, 58 j., Amsterdam. — 8 Mei: A. E. J. Sleurs, 8 j., Rotterdam. — 9 Mei: M. S. De Lorraine Holling-Gouzy, 90 j., Delden. — Ch. L. Everts 28 j., Twello.

Telegrammen.

Parijs, 12 Mei. Generaal Dodds is heden avond te 11 uur hier aangekomen. Vertegenwoordigers van de ministers van oorlog en marine en een groot aantal belangstellende personen wachtten hem aan het station op. Hij werd door eene talrijke menigte luide toegelicht.

Prætor, 12 Mei. Onder groote geestdrift heeft Paul Kruger den eed afgelegd. Bij zijne toespraak spoorde de president de vreemdelingen in het land aan, tot de welvaart des des lands hunne medewerking te verleenen, en sprak de hoop uit dat hij bij het jonge geslacht de moedertaal in eere gehouden zou worden. Na afloop schudde hij op hartelijke wijze de hand van Joubert.

Wenen, 12 Mei. In goed ingerichte kringen is niets vernomen van het bericht, dat de Russische grootvorst troonopvolger in den herfst de legermanoeuvres in Oostenrijk zou bijwonen.

Athene, 12 Mei. Sotiropoulos is bij den Koning in audientie ontvangen, na een overleg met Rallye, wiens groep in het ministerie zal vertegenwoordigd worden, indien de Koning het programma goedkeurt.

Madrid, 13 Mei. De Kamerzitting is opgeheven. Eene groote menigte was rondom het gebouw verzameld en juichte de republikeinische afgevaardigden zeer toe. Kreten: leve het republiek werden gehoord. De politie trok de sabels en deed een charge, waarbij een persoon gekwetst werd. De winkels werden gesloten. Ten slotte is de orde hersteld.

Londen, 13 Mei. Bij een brand in een katoenpakhuus te Boodle gisteravond, werden duizend balen katoen beschadigd. Het verlies wordt op verscheiden duizenden ponden sterling geschat.

Washington, 12 Mei. De gezant van Nicaragua zede heden berichten te hebben ontvangen, bevestigende dat de gouvernementstroepen niet gedemoraliseerd en de opstandelingen niet overwinnende zijn. Een beslissend treffen werd echter verwacht.

Rome, 12 Mei. De Kamer heeft de discussie over de marinebegroting ten einde gebracht. Bij geheime stemming is de begroting goedgekeurd.

Bucharest, 13 Mei. De zitting van de wetgevende vergadering is verlengd tot den 16den Mei. De afgevaardigde Flava interpeleerde de regering in de kamer over de weigering des koning, om de afgevaardigden der oppositie te ontvangen, die hem een door hen in een openbare vergadering aangenomen motie wilden overhandigen.

Londen, 13 Mei. The Times zegt: Deze liquidatie was wel een der moeilijkste en nadeligste sedert langen tijd. Afgescheiden van de bekend gemaakte stakingen van betaling, ontvingen vele huizen, die hulp verdienden, bijstand van hunne vrienden; onder anderen zijn daarbij twee speculanten a la hausse in Portugal en Grieken, wier speculatiën ver boven hunne middelen gingen.

Parijs, 13 Mei. De Libre Parole bericht onder voorbehoud het aftreden van Derville, den minister van buitenl. zaken.

Madrid, 13 Mei. Een motie, door de Kamer aangenomen, geeft de regering machtiging de gemeenteraadsverkiezingen van morgen uit te stellen tot een beslissing genomen is over het desbetreffende voorstel.

Londen, 13 Mei. 4 Tarweladingsen aan de kust te koop aangeboden.

Lijnolie. Uitvoer 54 ton, waarvan 3 ton naar Rotterdam.

Liverpool, 13 Mei. (2de dep.) Katoen. Verkocht 5000 bn., speculatie 300 bn.

American any port L. M. C. lev. Mei/Juni 4.6. Juli/Aug. 4.9. Sept./Oct. 4.11. Nov./Dec. 4.14. Jan./Febr. —.

Berlijn, 13 Mei. (Stokhoornen). Rogge, Mei/Juni 150.50. Sept./Oct. 154. —. Raapolie Mei/Juni 50.50. Sept./Oct. 51.30. Tarwe, Mei/Juni 163. —. Sept./Oct. 166.50. Spiritus, loco 37.80. Mei/Juni 37.20. Aug./Sept. 38.20. Wissel Amsterdam 2 m. 168.20, kort. 168.75.

Bremen, 13 Mei. Petroleum loco 4.90. Reuzel, Wilcox loco 54. —. Armour 54. —. Spek, short clair middels 55.25.

Hamburg, 13 Mei. Raapolie, loco 52. —. Petroleum, loco 5.05 brief, do. —. geld, per Aug/Dec. 5.10 brief, do. —. geld.

Rensel, Steam 53%. Spiritus, Mei/Juni 24%, Juli/Aug. 25%. Koffie. Santos goed average per Mei 74%. Sept. 73%, Dec. 72%, Maart 72%. Omzet op termijn 12 Mei 10,500 bn.

Kenlen, 13 Mei. Tarwe, vreemde 17.75, Mr. —, Mei 16.65. Rogge, dad. vreemde 16.75, Mr. —, Mei 15.65. Raapolie, dad. 54.50, Mei 52.70, Oct. 54.30. Rijnhoogte ten 11 ure 1.48. Schoon weder.

Parijs, 13 Mei. Raapolie, loopende mnd. fr. 60.75, Juni fr. 61.25, Juli/Aug. fr. 62.25, 4 laatste mnd. fr. 63.50. Lijnolie, loopende mnd. fr. 49.75, Juni fr. 50.25, Juli/Aug. fr. 50.25, 4 laatste mnd. fr. 48.75. Spiritus, loopende mnd. fr. 48.75, Juni fr. 48.75, Juli/Aug. fr. 48.75, 4 laatste mnd. fr. 44.50. Suiker 88% dadelijk fr. 48.50 a 49. —, Witte N°. 3 loopende mnd. fr. 51.75, Juni fr. 52.10, Juli/Aug. fr. 52.50, 3 mnd. van Oct. fr. 42. —, do. geraffineerd fr. 120. — a fr. —. Meel 12 merken loopende mnd. fr. 47.40, Juni fr. 48. —, Juli/Aug. fr. 48.80, 4 laatste mnd. fr. 50.80. Tarwe, loopende mnd. fr. 21.50, Juni fr. 21.90, Juli/Aug. fr. 22.50, 4 laatste mnd. fr. 23.10. Rogge, loopende mnd. fr. 15. —, Juni fr. 15. —, Juli/Aug. fr. 15.75, 4 laatste mnd. fr. 16.25.

Handels- en Marktberichten.

Amsterdam, 13 Mei. Tarwe per 2400 KG. Mei f. —. Nov. f. 192, 191. Rogge per 2100 KG. op levering Mei f. 155, 154. Oct. f. 145, 145. Petroleum onveranderd vast. Katoen stil zonder zaken. Lijnolie. Juni/Aug. f. 23. Sept./Dec. f. 22. Tin flauw en stil; Banka f. 54%, Billiton f. 54. Termijnmarkt meerendee lager. Suiker kalm, Juli/Aug. f. 21% gedaan, Nov./Dec. f. 17 met koopers en verkoopers. Koffie goed ord. Java 50 — c.; good average Santos 46 — c. Afgedaan 189 kn. en 23 bn. Padang Kayoe Kalek en 94 bn. Java WIB alhier gedoopt Kayoe Kaak ex div. schepen. Melasse. Afgedaan bij inschrijv. 119 puncheons Demerara ex Oranje-Nassau.

Amsterdam, 13 Mei. Aardappelen. De prijzen zijn: Friese Dokkummer Jammen f. 1.30 a 1.40, do. Franeker f. 1.30 a 1.40, do. Saaiers f. — a —, do. Hamburgers f. — a —. Zeeuwsche Spuise Jammen f. 1.50 a 1.75, do. Blauwe f. 1.80 a —, do. Flakkeische jammen f. 1.40 a 1.60. Geldersche blauwe f. 1.40 a 1.50, do. Champignons f. 0.50 a —, do. Munjes f. — a —. IJpolder blauwe f. — a —, do. champignons f. — a —, do. Jammen f. — a —. Nieuwe Malta 11 — a — ct. per kilo. Duinzand f. — a —. Aanvoer 5 ladingen. Handel matig. Zwolle, 12 Mei. Op de heden alhier ge houden weekmarkt waren de prijzen als volgt: Granen. Tarwe f. 7.20 a f. 7.50, rogge f. — a —, boekweit f. 6.50 a 6.75, gerst f. 4.40 a 5. —, paardebouwen f. — a —, haver f. — a —. Aardappelen f. 1. — a 1.40 alles per hekt. Boter, aanvoer ter markt 385/8 en 280/16 vaten, benevens 3190 1/2 KG. kluiten. Totale aanvoer 42190 1/2 KG. Middenmarkt f. — per KG. Handelsv. f. 19,985. —. Notitie van heden per KG. f. 0.80 a 1.10. Per 20 KG. of 1/2 vat prima kwal. f. 21. — a f. 23. —. Afwijkende soort f. 18.50 a 20. —. Tweede soort f. 16. — a 17.50. Graboter f. — a — per 20 KG. Eieren f. 2.50 a 3.30 per 100 stuks. Vee. Aanvoer deze week op Zwollekerspelvoormarkt en heden totaal 1900 stuks. Men besteedde: neurende en verschalkide koeien f. 100 a 190, do. schotten en vaarzen f. 100 a 170, guste koeien f. 85 a 145, vaarzen f. 65 a 140, zomer kalvende koeien f. 95 a 145, ossen voor de vetweide f. 90 a 135, 1 1/2-jarige springstieren f. 90 a 135, vaarpinken f. 80 a 130, fokkalveren f. 35 a 65, nuchtere dito f. 5. — a 9. —, vette koeien en ossen aan bonten 54 a 65 cts, dito stieren 50 a 58 cts, dito kalveren 66 a 72 cts, dito schapen 48 a 56 cts, alles per KG. Varkens. Aanvoer 754 biggen en 47 magere, drachtige en vette varkens. Uiggen goede f. 1.40 per week, magere varkens f. 22. — a 49. —, drachtige dito f. 45. — a 72. —, vette dito 43 a 46 cts., 2e soort 40 a 43 cts per KG. levend gewogen. Leiden, 12 Mei. Heden zijn ter veemarkt aangevoerd: 921 runderen, 252 kalveren, 1223 schapen, — paarden f. — a —. Veeleus f. — a — 12 stieren f. 56 a 210, 4-0 kalf- en melkkoeien f. 105 a 225, 219 varekoeien f. 86 a 190 per stuk, 210 vette koeien en ossen f. 122 a 290 per stuk en 54 a 70 c. per kil. — graskalveren f. — a — f. —, — vette kalveren f. 40. — a 81. — per stuk, en 60 a 80 c. per kil. 19 nucht. kalveren f. 3.50 a 9. — per stuk, 270 vette schapen f. 19. — a 31. — per stuk, en 40 a 45 c. per kil. 958 weideschapen f. 14. — a f. 20. —, 110 lammeren f. 4. — a 7.50, 105 magere varkens f. 17. — a 41. 409 biggen f. 8. — a 17. —. Geldermalsen, 12 Mei. Ruwange Tarwe f. 7. — a —, roode do. f. 6.50 a 6.75. —. Ris do. f. 6.50 a 7. —, rogge f. 5.50 a 6. —, gerst f. 4. — a 5.50, haver f. 4.25 a 4.50, zwarte haver f. 4. — a 5. —, boekweit f. 6. — a 7. —, koolzaad f. 9.75 a 10.25, boonen f. 7. — a 7.50, wikkelen f. 8. — a 9. —, peren f. 3. — a 4.50, appelen f. 3. — a 4. —, aardappelen f. 1.25 a 1.40 alles per hekt. Boter f. 90 a 1.10 per kil. Eieren f. 3.10 a 3.50, per 104 stuks. Varkens f. 10. — a 55. —, biggen f. 6. — a 14.50, schapen f. 9 a 16, lammeren f. — a —, koeien f. 90 a 125, ossen f. 110 a 160. Krallingen, 12 Mei. Van 6 Mei tot en met 12 Mei werden ter markt aangevoerd 2269 winter-zalmen f. 0.80 a 1. — per 5 ons, 2742 Elften f. 1. — a 2.10 per stuk.

Londen, 4 Mei. Vee. Aanvoer: 810 Runderen, waarvan — vreemde; 5620 Schapen en lammeren, waarvan — vreemde; 145 Kalveren, waarvan — vreemde; — Varkens en — Melkkoeien.

Prijzen per steen:

Runderen	4/4	4/6	3/0	3/10
Schapen	4/6	4/10	3/10	4/0
Kalveren	4/4	5/4	3/0	4/0
Varkens	4/4	4/8	3/4	4/0
Lammeren	7/0	7/2	5/4	6/4

De aanvoer van runderen was meer dan voldoende voor de behoefte; er bestond zeer weinig vraag en de prijzen van Maandag bleven nauwelijks gehandhaafd. Schapen en lammeren weinig begeerd en veelal flauwer in prijs, vooral de laatstgenoemde. Kalveren lusteloos en nauwelijks prijshoudend. Varkens bijna niet begeerd.

Beurstijdingen.

OFFICIELE PRIJSTOETERING.

AMSTERDAM, 13 Mei 1893.

De niet genoemde fondsen zijn heden niet verhandeld.

De met een f. aanget. Oblig. zijn in gebreke.

Staatsleningen.

EUROPA.

Nederland.			
Cert. N. Werk. Sch. 2 1/2	83 1/2	84	—
Cert. N. Werk. Sch. 3	98 1/2	—	—
Cert. N. Werk. Sch. 3 1/2	102 1/2	102 1/2	—
Obligatiën 1886/92	102 1/2	102 1/2	—
Amort. Synd.	100 1/2	100 1/2	—
Hongarije.			
Goudl. 1881/88	94 1/2	—	—
Bel. vrije Staatst. 1892	—	—	—
A. Kr. 500-1000	93	—	—
Italië.			
Cert. Adm. Lamais. c.s.5	83 1/2	—	—
Oostenrijk.			
Obl. Mei-Nov.	79 1/2	79 1/2	—
Obl. Jan.-Juli.	79	—	—
Obl. April-Oct.	79 1/2	79 1/2	—
Bel.vrije Staatst. leen.4	85	—	—
Portugal.			
Obl. Bel. 1853/84 m. coup.	—	—	—
1 Juli.	21 1/2	21 1/2	21 1/2
Obl. Bel. 1853.84 m. tick.3	20 1/2	20 1/2	20 1/2
Obl. Bel. 1888/89 Fr.500	—	—	—
met ticket.	28	28 1/2	—
Obl. Bel. 1888/89 Fr.2500	—	—	—
5000 met ticket.	26 1/2	—	—
O. Bel. Tabakm Leen.4 1/2	62 1/2	64	63
Rusland.			
Cert. Ins. 5e Serie 1854 5	71 1/2	—	—
Ob. 1880 gec. G.R. 625.4	93	93 1/2	—
O 1889 bij Rote.G.R.625.4	93 1/2	—	—
O. 1889/90 bij Hope & Co.	93 1/2	93 1/2	—
G. R. 125.	93 1/2	93 1/2	—
O. 1889/90 bij Hope & Co.	93 1/2	—	—
G. R. 625.	93 1/2	—	—
O. 4e uitg. G.R. 625.4	93 1/2	—	—
O. Leen. 1867/69 f. 100.4	97 1/2	—	—
Obl. (Tamb. Sarat.)	89 1/2	—	—
Obl. Leening 1889.	68 1/2	68 1/2	—
Cert. van Bank Assign.6	47 1/2	—	—
Obl. in Goud 1883.	97 1/2	—	—
Obl. in Goud 1884.	101 1/2	101 1/2	—
Spanje.			
Obl. Buit. Perp. Sch. 4	61 1/2	—	—
Turkije.			
Gepriv. Conv. Leen. 4	84 1/2	—	—
Gecons. Goudl. 1890.4	72	—	—
Donane Obl. 1886	92	—	—
Obl. Geconv. Serie D.	21 1/2	—	—
Obl. Geconv. Serie C.	22 1/2	—	—
Zweden.			
Obl. Leen. 1890.	95 1/2	—	—
AFRIKA.			
Egypte.			
Obl. Leening 1876.	100	—	—
NOORD-AMERIKA.			
Mexico.			
Buit. Gecons. 1888 Obl. 6	80 1/2	—	—
ZUID-AMERIKA.			
Brazilië.			
Obl. Leening 1888.	71 1/2	—	—
Obl. Leening 1889.	60 1/2	—	—
Ecuador.			
Oblig. 185			

Plaatsgebrek noodzaakt ons vele
advertentiën tot een volgend nr. uit
te stellen.

ADVERTENTIËN.

Den 20sten Mei a. s. hopen onze
hartelijk geliefde Ouders
ELIZA ALBERTUS VAN ES
en
NEELTJE LA RIVIÈRE,
HUNNE
25-jarige Echtvereeniging
TE HERDENKEN.
J. W. VAN ES.
W. A. VAN ES.
A. J. VAN ES.
N. E. VAN ES.
Rotterdam, 14 Mei 1893.

Na eene korte ongesteldheid
is mijn geliefde Zoon
JOHANNES HENDRIKUS,
vier maanden oud, te Schoon-
horen ontslapen.
J. H. HARTGERINK.
Katsijk a/d. Rijn, 12 Mei 1893.

Heden overleed na een lang-
durig lijden, zacht en kalm, in
den ouderdom van ruim 70 jaren,
onze geliefde Moeder en Be-
huwdmoeder

JENNEKEN LULOF,
Weduwe van den heer B.
VIXSEBOXSE.
Dat het sterven haar gewin
was, is onze troost.
B. VIXSEBOXSE Bzn.
J. VIXSEBOXSE—VAN LAAR.
Almelo.
J. MEISCHKE—VIXSEBOXSE.
J. C. MEISCHKE.
Rotterdam.

G. W. VIXSEBOXSE.
A. A. VIXSEBOXSE—
TOORENBURG.
Amsterdam.
Wed. JAN B. VIXSEBOXSE—
Bos.
Almelo.
J. E. VIXSEBOXSE.
A. M. VIXSEBOXSE—WITZAND.
Kaatstad.
Almelo, 10 Mei 1893. (3832)

Hedenmiddag behaagde het
de Almachtige God, om van
mijne zijde weg te nemen mijn
innig geliefde Echtgenoot en
mijn enigst Zoonje zorgdra-
gende Moeder

ROMKE SIEKS POSTMA,
in den bloeienden leeftijd van
ruim 35 jaren, na eene geluk-
kige Echtvereeniging van elf
jaar. Zij ging heen in het vaste
geloof in haar Heiland en Heer;
stennende op de borgeerrecht-
heid van Jezus Christus ontliet
zij. Dit strekt mij, mijn Zoonje
en verdere familie tot troost bij
dezen droeven slag.
S. POLLEMA.
Makkum, 11 Mei 1893.

Dankbaar voor de vele blikken van
belangstelling bij ons Huwelijk onder-
vonden.

H. L. HORTENSIUS
en Echtgenoot.
Ysselmonde, 11 Mei 1893.

Dank aan de Kiezers, die mij op
5 dezer met hun vertrouwen hebben
vereerd en aan allen, die verder van
hunne belangstelling deden blikken bij
mijne verkiezing tot Lid der Provin-
ciale Staten voor Zeeland.

H. J. VAN DER MEER.
Vlissingen, 12 Mei 1893. (3827)

J. VAN MARLE & Co.
Kassiers en Comm. in Effecten.
DOELSTRAAT 8, Amsterdam.

BREEBAART'S ORGELHANDEL.
DAMRAK 23, AMSTERDAM.
ruim 200 stuks in voorraad.
Laagste prijzen. Vraag Catalogi.

DANKBETUIGING.

Ik, ondergeteekende, was reeds drie
malen geopereerd van een kwaad-
aardig gewas boven aan den arm;
n.l. in Aug. 1886, Jan 1888 en Sept.
1888, en toen ik het in Mei 1889 terug-
keeg, en een deskundige mij in volten
ernst den raad gaf, den geheelen arm
te laten amputeren, heb ik mij aan
de behandeling van den heer Dr. J.
WINDELINX toevertrouwd, met dat
gevolg, dat ik geheel ben genezen,
sinds bijna drie jaar, zonder bloedige
operatie en sonder het minste spoor
van instorting. Den heer Dr. WIN-
DELINX heb ik het dus te danken,
dat ik mijnen arm heb behouden, en dat
ik hem weer goed kan gebruiken.

Dr. WINDELINX is iedere week met
Dr. C. ENTHOVEN op Dinsdagen te
Rotterdam in het Hotel De l'Europe,
Zuidlaan No. 14, recht over de Beurs,
van 10 tot 12 uur, te consulteren; en
te Haarlem in het Hotel Du Lion d'Or,
Kruisweg bij het Station, van 3 tot
5 uur.

H. SCHOEHUYB, Landbouwer.
Starnmeer (gem. Graft), Noord-Holland.

ALGEMEENE HYPOTHEEK BANK,

te AMSTERDAM, Keizersgracht No. 478.

Deze Vennootschap verstrekt Gelden uitsluitend op eerste Hypotheek en
geeft uit 3½ en 4 pCts. Pandbrieven in Stukken van f 1000 en f 500, die
verkoopbaar zijn ten Kantore der Bank, ten Kantore van de Heeren FURNIE
& Co., te 's-Gravenhage, JAN VAN DER HOOP & ZOON, te Rotterdam, en
door tusschenkomst van alle Kassiers en Commissionairs in Effecten.

Een Onderwijzer
gevraagd door 't Bestuur der Chr.
School te HIEB (Betuwe). Salaris f 500.
Inlichtingen geeft de Hoofdonderwijzer
(3752) **A. JONKMAN.**

Aan de Chr. School te WAGENINGEN
wordt tegen 1 Aug. of vroeger een
Onderwijzer (N. H.)
gevraagd. Salaris aanvankelijk f 525.
Adres aan den heer G. W. GOEDHARD.

Aan de Chr. school te Balk (Friesland)
wordt gevraagd:
Een Onderwijzer
of eene Onderwijzeres.
Salaris f 500. **F. KEULEN.**

Het Bestuur van de School met den
Bijbel te AALTEM, vrangt eene
ONDERWIJZERES,
Ger. Kerk. Salaris f 500. Zaterdag
vrij; 22 schooluren.
Brieven aan het Hoofd der School
W. H. VERLAAN of aan den Voor-
zitter des Bestuurs S. WEVERS.

Mevrouw GANDEL vraagt tegen
Aug. a. s. eene eenvoudige
Dienstbode
van buiten, als MEID-ALLEEN, goed
kunnende werken en een eenvoudige
burgerpot koken; klein gezin. Loon
f 90.—, boven verval. Adres aan de
Pastorie te AALTEM. (3834)

Bij eene Wed. te Rotterdam, bestaat
voor 2 HEEREN, h. b. b. h. h. gele-
genheid tot

Kost en Inwoning.
Prachtig uitzicht en fraaie woning,
in het Noordelijk gedeelte der Stad.
Adres met franco brieven a/d. Wed.
VAN DER ZAAL, Tollensstraat 81,
Rotterdam.

Dr. WELLENBERGH
is wederom te CONSULTEEREN en be-
richt, dat zijne consultatiekamers thans
gevestigd zijn:
Amstel 344, Pension Bellevue.
SPREKUREN: Maand., Dinsd., Woensd.
en Dond. van 10—3 uur.

KANTEN,
KANTEN,
Git-Galons,
LINTEN enz.
EN

Nieuwe
Papieren
Patronen,
voor de maand Mei.
18 Leidschestr. 18
T. SNIJDER & Co.,

MARQUE DE
FABRIQUE
VEERHOFF & Co.,
42 KALVERSTRAAT.
MAGAZIJN VAN

Echte Bronzen en Orfèvrerie Christoffe.

Ontvangen eene groote keuze van:
PENDULE GARNITUREN
in Marmer met Bronzen Beelden, Porselein met ver-
guld brons, Cuive Poli en andere.

GASKRONEN waarbij elegante, goede modellen, tot ma-
tige prijzen.

TAFELLAMPEN in Culvre poli en onyx met Email.

VLOER- of STANDERDLAMPEN.

Heden ontvangen een groote collectie
Elegante Lampenkappen.

De bekende uitgebreide collectie van
„Objets d'art et articles de luxe”
maakt de keuze van een Cadeau bij ons zeer gemak-
kelijk.

Beleefd nodigen wij tot een bezoek aan ons Magazijn uit.
VEERHOFF & Co.,
42 Kalverstraat, Amsterdam.

Hoofdagenten der Heeren
CHRISTOFFE & Co., te Parijs.

NEDERLANDSCHE Handel-Maatschappij

Veiling te Rotterdam,

op Dinsdag den 16den Mei 1893,
des voormiddags ten 10½ ure van
ongeveer

14,800 Balen Java Koffie liggende te
Rotterdam.

20,300 „ Java Koffie liggende te
Amsterdam.

50 „ Padang Koffie, liggende
te idem.

120 Kisten Padang Koffie, liggende
te idem.

7,100 Balen Java Koffie, liggende te
Middelburg.

2,000 „ Java Koffie, liggende te
Dordrecht.

44,250 Balen en 120 Kisten.

De monsters zijn te bezichtigen te
Amsterdam en te Rotterdam op
9, 10, 12, 13, 15 en 16 Mei, en op
deszelfde dagen te Middelburg en te
Dordrecht die van hetgeen op elkder
plaatsen ligt.

Op de monsterzolders te Amsterdam
en te Rotterdam, wordt gedurende de
genoemde dagen aan iedereen de ge-
legenheid verschaft de monsters te
proeven, en op die te Middelburg en te
Dordrecht alleen de monsters van de
partijen op elk dier plaatsen liggende.

Amsterdam, 9 Mei 1893.

KOLDEWEY & CORBIÈRE,

Bedden-Magazijn,
Leidschestr. 30, Amsterdam.

Voor het herstellen en vervaardigen van Bedden en
Matrassen speciaal ingericht, tegen billijke prijzen.

STOOMZUIVERING en DESINFECTIE van BEDDEN en MATRASSEN.

GROOTE COLLECTIE ZOMERDEKENS en BEDSPREIEN.

Wij belasten ons met de WASSCHING DER WOLLEN DEKENS,
welke na de Machinale behandeling als geheel nieuw uitzien.

Op aanvraag: Toezending van onze prachtig geïllustreerde Catalogus,
bevatende de afbeeldingen van Ledekanten, Waschtafels, Wiegen en
meerdere Slaapkamer-Ameublementen.

Prima Fijne Grasboter ½ kilo f 0.80.
F. G. LEBBING, Prinsengracht 807, hoek Spiegelstraat.

G. J. SCHRAVENDIJK

heeft voorhanden een zeer uitgebreid assortiment DAMES- en HEEREN-
HAND- en COURTIERTASSEN, HAND- en REISKOFFERS, VELDFLES-
SCHEN, TOURISTENTASSEN, REISNECESSAIRES, REISBEKERS, WAN-
DELSTOKKEN, enz. Zeer gemakkelijke VOUE, WANDEL-, DEK- en
TUINSTOELLEN. Bijzonder vestig ik de aandacht op de soeven ontvangen
CHICAGO-SCHONMELSTOEL a f 5.90; deze stoel is werkelijk het meest
verzuimige voorwerp op de CHICAGO-TENTOONSTELLING, en zal weldra
in geen huishouding ontbreken, te minder, daar de prijs zoo laag is
gesteld dat het niemand behoeft af te schrikken er zich een aan te
schaffen.

Een rijke keuze SPORTKARREN van af f 4.50 tot f 23.50 is thans
voorhanden welke alle uitmunten door soliditeit en goedkoopste prijzen.
PRIMA ENGLISCHE WATERSLANGEN a 70 ct., 90 ct. en f 1.20 per
Meter, de laatste met Staaldraadbewapening, zijn ruimschoots voor-
handen.

Kalverstraat hoek Sophiaplein.
Singel hoek Torensluits.

Ransdorp krijgt eene Chr. School.

De belofte door onze Heere vóór en bij Zijne
hemelvaart gedaan, is op den Pinksterdag vervuld.

De Psalmzanger zegt: „Is trouw AL wat Hij ooit beval”, en „Hij ZAL
hun vrolijk op doen dagen het heil, hun toezegd.”
Wij arbeiden dan met goede hopen, gelijk de landman verwacht de koste-
lijke vrucht, in langmoedigheid de vroege en spade regen verbeidende.
Wie met ons mede gelooft en hoopt, bewijzen mede (zoo dit tevens mo-
gelijk is) de liefde. De liefde toch gelooft en hoopt en offert; niet alleen
naar vermogen maar ook wel boven vermogen. Daarom, zendt uwe Hefde-
gaven. Er is f 600.—, doch f 600.— met 's Heeren toezegging.

Namens het Bestuur,
P. PAUW, te Buiksloot. (Adres voor de giften.)

AMERIK. ORGEL.
Door bijzondere omstandigheden
Te Koop aangeboden een AMERIK.
ORGEL, twee spel, dubb. Koppel-
ling en Voxhumana, met topkast
voor f 200. Te zien, Gerard Dou-
straat No. 248, Amsterdam.

KERKORGEL.

Speed! Speed!
Wegens het verbouwen der Kerk wordt
TE KOOP aangeboden een nog in ge-
bruik zijnde KERKORGEL, met twee
Klavieren en vrij Pedaal. Nadere in-
formaties bij GEBRA. FRANSSEN,
Orgelfabrikanten te Roermond.

A. DE ROODE & Co.,
Schiedam.

FABRIKANTEN VAN
Oliene en Loog.

(Opgericht 1878.)
Aan bovenstaande Fabriek 10 en 20
Qualiteit steeds te verkrijgen tegen
concurrerende prijzen.

J. T. FURSTNER & ZOON

Singel 282, Amsterdam.

MAGAZIJNHOUDERS
VAN TAPITEN, MEUBELSTOFFEN,
MEUBELS enz.

Royal Axminster..... f 4.25
Prima New-Brussels f 2.85 p. Meter
Duitsch Smira Tapijten f 7.50
per □ Meter,

en verder alle Tapijtsorten
tegen concurrerende prijzen.
Volledige inrichting van gebou-
wen en Verrekken. Franco
toezending van Stalen en Tee-
keningen door het geheele Rijk.
Prijzen 3 maanden netto.
Behangerij. Stoffeerdorj.

Oldambster ZUIVELFABRIEK,

te WINSCHOTEN.

Prima versche gegarandeerde GRAS-
BOTER, wordt door 't geheele land,
in postpakketten van 4½ Kilogr. netto,
franco verzonden, tegen f 1.30 het Kilo-
gram.

De Directeur **E. R. ROTJE.**

Roomboterhandel.

DE EXTRA FINE GRASBOTER,
van eene der beste Zuivelfabrieken,
wordt franco rembours door het ge-
heele Rijk geleverd, in vaatjes van
10 Kilo a f 13.—
Tevens voorhanden: Beste Grasboter,
in vaatjes van circa 10 Kilo a f 12.—
J. VAN WOERDEN,
Arnhem, Roggestraat 42.

TE KOOP

door ongesteldheid eene ZAAK in
GRANEN en HESTING, benevens een
fink HUIS van twee verdiepingen met
Pakhuis, groote Tuin en verder bij-
behooren.
Brieven franco, onder lett. S. R. B.,
Hulphantoor Oudshoorn.

EN GROS. EN DETAIL.
Orgelhandel van P. F. Jurjaanz,
Haarlemmerdijk 88, Amsterdam.

Goedkoopste adres voor solide
Amerik. Orgels en Pianino's. Ruilen,
Repareeren, Stemmen en Verhuren.

S. TROMP Azn.,

SIGARETFABRIKANT. — HARLINGEN,
vraagt in Holland nog eenige solide
afluers.

Monsters staan ten dienste.

Eerstdaags verschijnt bij de Flak-
keesche Boekdrukkerij te Middelhamis
de brochure:

Is de Concept-regeling voor
de opleiding van Dienaren des
Woords wel overeenkomstig
de bedingen? door A. LITTOOIJ,
Pred. te Middelburg.

Zij beslaat ± 32 bladz. en kost
25 Cent.
Na ontvangst van dit bedrag franco
toezending.

Telefoon 192. Telefoon 192.

Grands Magasins
DE
NOUVEAUTÉS et D'ALIMENTATION.
à la Métropole,

134-136 Warmoesstraat en Damrak 134,
AMSTERDAM. AMSTERDAM.

Maandag 15, Dinsdag 16 Mei en volgende dagen
GROOTE VERKOOP van Mantels, Huisja-
ponnen, Ochtendjaponnen, Onderrok-
ken, Bovenrokken, Modes en Parosols.
Talrijke koopjes in al onze afdelingen.

Afdeling DAMES-CONFECTIE.

Regenmantels met pelerine
en Watteau plooi van af. f 6.—
Pelerine Mantels in de
nieuwste modellen voorraadig, 5.50
Bl